

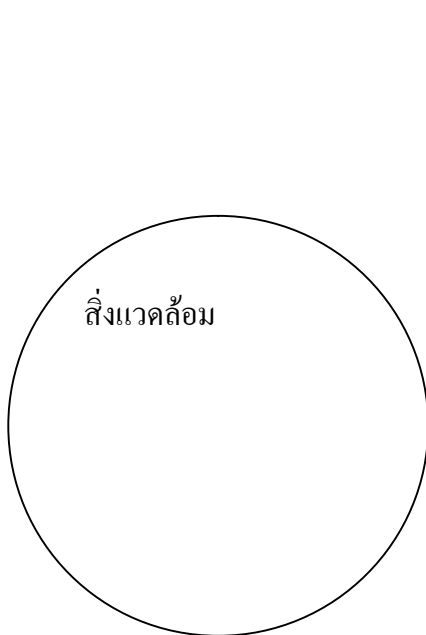
สรุปองค์ความรู้ และการถอดบทเรียนจากโครงการบริการวิชาการ “เศรษฐกิจพอเพียงในกระแสโลกาภิวัตน์: จากท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน”

จากการจัดกิจกรรมโครงการบริการวิชาการ “เศรษฐกิจพอเพียงในกระแสโลกาภิวัตน์: จากท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน” ทำให้รู้ว่า การดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันสิ่งสำคัญคือการใช้จักความพอประมาณในการดำเนินชีวิต จากการใช้ความรู้ทำให้ทราบถึงการค้นหาจุดแข็งของตนเอง รวมถึงชุมชน สังคม ความพอเพียงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นความพอเพียงที่มีหลักการอย่างมีเหตุผล ความมีเหตุผลในการกระทำ การป้องกันในการดำเนินการ และพอประมาณในสิ่งที่ทำหรือการประมาณการในการทำงานหรือสิ่งต่าง ๆ ส่วนแล้วแต่ต้องมีเหตุผลในการทำ

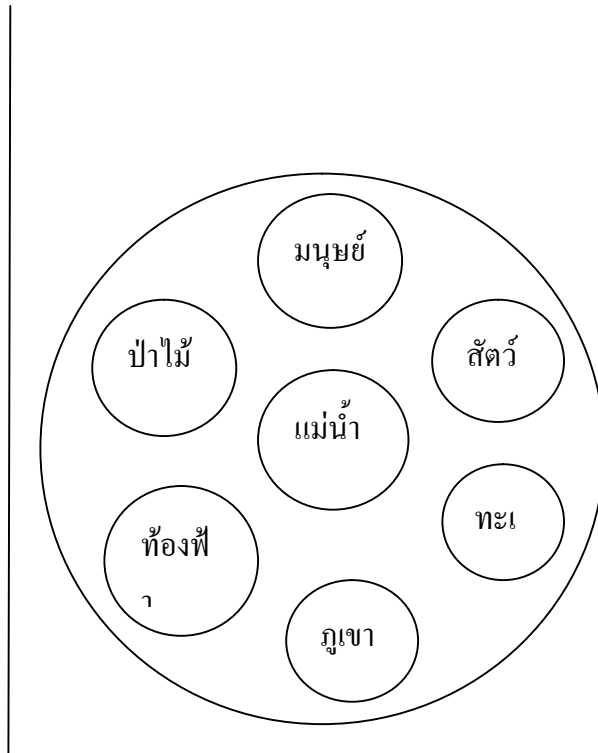
ทฤษฎีพอเพียง

แหล่งกำเนิด: พุทธธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

- 1.สภาพความเป็นองค์รวมที่สมดุลของสรรพสิ่งของโลก HOLISM / The Same Oneness
- 2.หลักอิทัปปัจจยตา เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตามกระแสของเหตุปัจจัยที่หมุนเนื่องอย่างไม่ขาดสาย อย่างเป็นพลวัต (Dynamic Interconnectedness)
- 3.เครือข่ายชีวิต (Web of Life)

มนุษย์เป็นศูนย์กลาง

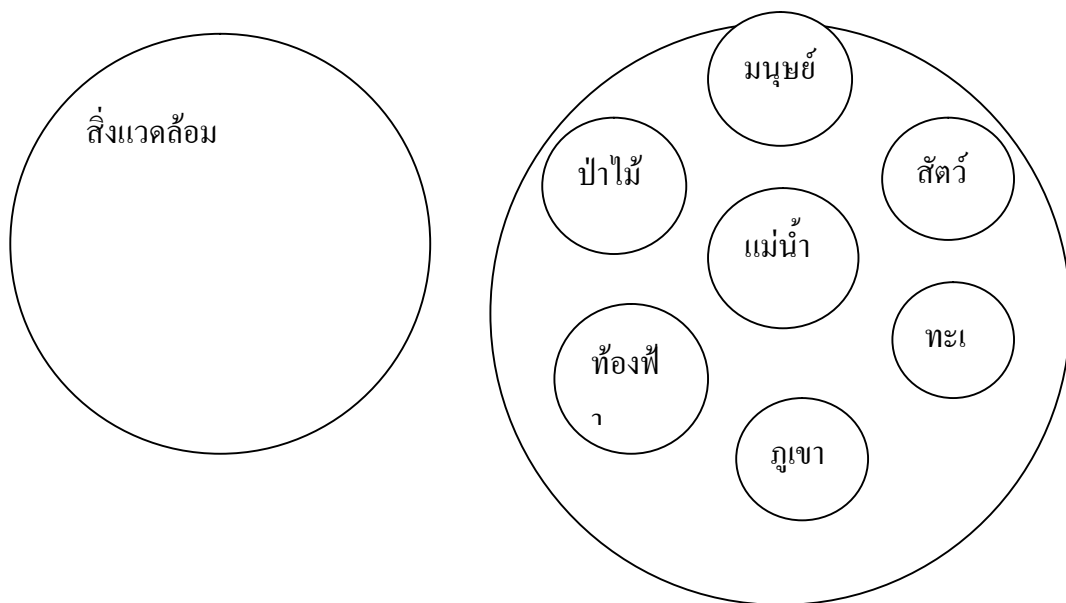

มนุษย์เป็นองค์ประกอบหนึ่งของเครือข่ายชีวิต

4. ธรรมชาติคือชีวิตมีระบบ Order Liness ธรรมชาติคือ ธรรมชาติเพราะสอนให้รู้จักชีวิตในธรรมชาติ มีความสมดุล ขาดสมดุลเมื่อไหร่ธรรมชาติจะแสดงอำนาจ**วิถีโลกาภิวัตน์ทำลายสมดุล
5. ดังนั้นมนุษย์ต้องอยู่ร่วมกับธรรมชาติมนุษย์เอาชนะธรรมชาติไม่ได้
6. ธรรม คือ
 1. ธรรมชาติ
 2. กฎธรรมชาติ
 3. การปฏิบัติตามกฎธรรมชาติ
 4. ผลจากการปฏิบัติตามกฎธรรมชาติ
7. กฎไตรลักษณ์ กำหนดธรรมชาติของสรรพสิ่งในโลก “เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป”
8. ธรรมชาตินสอนว่า “ความหลากหลายคือความงาม ความอุดมสมบูรณ์”

ทฤษฎีพอเพียง / ปรัชญาพอเพียง

1. Hilismongk'raam/ความสัมพันธเป็น The Same Oneness
2. Interconnectedness / Dynamic Interconnectedness เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตามกระแสของเหตุปัจจัยที่หนุนเนื่องอย่างไม่ขาดสาย อย่างเป็นพลวัต =อิทัปปัตยตา
3. Web of Life เครือข่ายชีวิตมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของWebนี้แต่มนุษย์กับหลงว่ามนุษย์คือศูนย์กลางสรรพสิ่งในโลกคือสิ่งแวดล้อม

4. ธรรมชาติ คือชีวิต ชีวิตในธรรมชาติมีระบบ Orderliness ธรรมชาติ คือ ธรรมชาติเพราะสอนให้รู้จักชีวิต

ธรรมชาติ คือ ความสมดุล ขาดสมดุลเมื่อไหร่ธรรมชาติจะแสดงอำนาจ

***แต่วิถีโลกาภิวัตน์ทำลายสมดุล

5.มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกับธรรมชาติ มนุษย์ไม่สามารถเอาชนะธรรมชาติได้

6.กฎไตรลักษณ์ “เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป” แม่พระธรณีคือแหล่งรวมชีวิต แหล่งกำเนิดของชีวิต

****การสร้างสรรคที่เหมาะสม ยั่งยืนและพอเพียงต้องอาศัยสติ ปัญญา (การเข้าใจในเนื้อหาของชีวิต)**

กรุณาและศีลธรรม (การดำรงชีวิตที่เป็นปกติ) คือไม่เบียดเบียนใคร

พุทธองค์สอนให้ชาวพุทธและชาวโลกตระหนักในความสำคัญของธรรมชาติ แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ต้องอยู่ร่วมกับธรรมชาติ เพราะธรรมชาติคือผู้ให้ มนุษย์คือผู้ทำลาย ทำลายผู้มีบุญคุณคือ ธรรมชาติ ทำลายแม่พระธรณี ทำลายแม่คงคา ทำลายรุกขเทวา ขณะนี้มนุษย์กำลังได้รับผลจากการทำลายคือ ผลจากภาวะโลกร้อนเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาอุณหภูมิในบางส่วนของเทศปาเกีสถานสูงถึง 52 องศาเซลเซียส โลกกำลังเผชิญกับหายนะภัยต่าง ๆ เช่น Heat wave น้ำท่วมรุนแรง แผ่นดินไหว สึนามิ ****มนุษย์ต้องสร้างปัญญา ตั้งคณฐานปัญญา**

หลักของพุทธองค์และหลักชีวิตที่ควร ลด ละ เลิก (ในที่สุด) Plain living but high thinking อย่าเห็นแก่ตัว ข้าว ปลา อาหาร เป็นของจริง เงิน ทอง เป็นของปลอม ทรัพยากรธรรมชาติเป็นทุนที่สำคัญเพื่อการมีชีวิตอยู่จึงต้องใช้อย่างมีสติเพื่อ SUSTAINABILITY ความยั่งยืน ผู้ใหญ่จะคิดทำอะไรต้องคำนึงถึงลูกหลาน อนาคตของลูกหลาน

เศรษฐกิจพอเพียง

- 1.ระบบเศรษฐกิจ
- 2.ระบบทุน
- 3.ระบบการเงิน
- 4.ระบบการผลิต
- 5.ระบบการบริโภค
- 6.ระบบการตลาด
- 7.ระบบการจัดการทรัพยากร
- 8.ระบบการใช้ทรัพยากร
- 9.ระบบการจัดสรรแบ่งปันทรัพยากรและรายได้
- 10.ระบบวิถีเลี้ยงชีพ
- 11.ระบบสวัสดิการ
- 12.ระบบสุขภาพ
- 13.ระบบการศึกษา
- 14.ระบบกฎหมาย
- 15.ระบบน้อยใหญ่อื่นๆ ทั้งองค์ภาพของสังคม

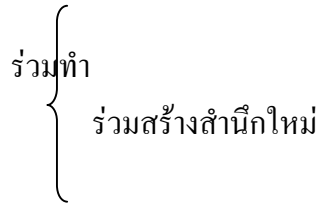
ระบบโครงสร้าง (STRUCTURE)

ความสัมพันธ์ของระบบทั้งแนวราบและแนวดิ่ง ทั้งระดับมหภาคและระดับชุมชนฐานราก ทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ระบบโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ชัดเจน ระบบโครงสร้างที่เป็นธรรมให้โอกาสผู้คนได้จัดการชีวิตของตนเอง และดำรงชีวิตอย่างพอเพียง

การพัฒนาชาติโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต้องเป็นวาระแห่งชาติที่ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วม

ร่วมคิด

Radical Change

ปัญหา

ประเทศไทยผูกติดระบบเศรษฐกิจโลกนายทุนเข้ามาบริหารจัดการ กำหนดวิถีชีวิตคนไทยจนจัดการชีวิตของตนเองไม่ได้

สิ่งที่ต้องการ

ประชาชนได้เรียนรู้การจัดการ การกิน การอยู่ การผลิต การบริโภค การค้าขายของตนเอง ของชุมชนของตนเองเพื่อสร้าง SUFFICIENCY ECONOMY ของชุมชนที่ยึดหลัก “อัตตาอัตโน นาโถ” ชุมชนติดหนี้ เช่นบ้านสามขา เกิดปัญญาสำรวจหนี้สินครัวเรือน แล้วหาวิธีอุดรูรั่ว

- 1.ทำบัญชีครัวเรือน รายรับ – รายจ่าย
- 2.อุดรูรั่วเงินทองรั่วไหล ตัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น เพิ่มรายได้ ประหยัด อดออม
- 3.สร้างธนาคารออมประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน
- 4.พัฒนาระบบการศึกษา ระบบสวัสดิการ ระบบอาชีพ/การทำงาน ระบบการจัดการทรัพยากร

ชุมชน

ชุมชนพึ่งตนเองอย่างสมบูรณ์

- 1.ชุมชน “สันตือโสภ” ทั่วประเทศ หลัก “บุญนิยม” เพื่อแผ่คนอื่น หลักครบวงจร
- 2.ชุมชน “ไม่เรียง” ลุงประยงค์ ธรรมรงค์ “ร้อยละ80ของสิ่งที่เรากินเราใช้ในหมู่บ้านเราสามารถทำเองได้ แต่เราไม่ทำ”

**ปัจจุบันมีที่ดิน มีเงินไม่พอต้องมีความรู้ วิธีจัดการทุกอย่างและที่จำเป็นสูงสุดคือวิธีจัดการอย่างมี “ปัญญา” **หาทาง “รอด” เลิกหาทาง “รวย”

ฐานคิดใหม่ในการพัฒนาด้วยความกล้าหาญทางจริยธรรม

GDP

VS

GDH

เริ่มที่สัมมาทิฐิ → คิดดี คิดถูก คิดชอบ มรรคมมีองค์ 8

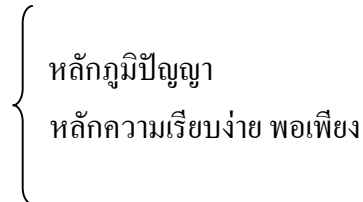
หาทาง “รอด” ก่อนหาทาง “รวย”

ต้องมีหลัก คือ

หลักคุณธรรม

พอประมาณ ←

ความมีเหตุมีผล → เกิดจากการเรียนรู้ - ค้นหาภูมิปัญญาท้องถิ่น - เรียนรู้ภูมิปัญญาสากล - การจัดการชีวิตตนเอง - การจัดการทรัพยากร - การจัดการผลผลิต อาชีพ - การจัดการทุน - การดูแลสุขภาพ - การพัฒนาชุมชนเข้มแข็งยั่งยืน

การมีภูมิคุ้มกันดี → การเข้าใจหลักสัจธรรมชีวิต - มีความรู้ มีปัญญา มีวิสัยทัศน์ที่ดี - ฟังตนเอง ฟังพากันและกัน - มีการบริหารจัดการทรัพยากร - ระบบการศึกษาที่ดี - ระบบสวัสดิการที่ดี - สร้าง/พัฒนาระบบคุณค่าที่ดีของชุมชน - มีหลักธรรมกำกับชีวิต “จุดเทียนมาคนละเล่ม ดีกว่านั่งค่าความมืด”

3 ขั้นตอนของการแก้ปัญหาความยากจน

ขั้นที่ 1 “รอด” (SURVIVE) = ปัญญาเกิด “รอด” ไม่ใช่ “รวย”

ขั้นที่ 2 “พอเพียง” (SUFFICIENT) อยู่พอดี กินพอดี จะดำเนินชีวิตด้วยทางสายกลาง

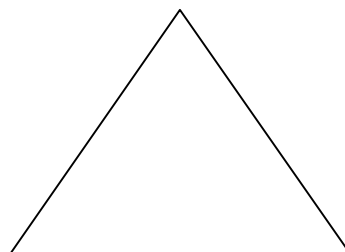
พัฒนาระบบคุณค่าที่ดีของสังคม-ระบบการจัดการของท้องถิ่น BACK TO THE ROOTS

กรอบชีวิตที่ดี

ขั้นที่ 3 “ยั่งยืน” (SUSTAINABLE)

รอด

ยั่งยืน

พอเพียง

ชุมชนเข้มแข็งเพราะเรียนรู้และพัฒนา

1. หลุดพ้นจากวิธีคิดแบบพึ่งพามาพึ่งตนเอง
2. หลุดพ้นจากวัฒนธรรมอุปถัมภ์ เข้าสู่วัฒนธรรมข้อมูลความรู้และการใช้ปัญญา
3. หลุดพ้นจากวิธีคิดและวิธีการแบบแยกส่วน มาคิดแบบเชื่อมโยง บูรณาการ และจัดการ

แบบศนีกกำลัง (SYNERGY)

4. สร้างระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นที่พึ่งตนเอง

-Interaction

-Cluster

-Synergy